

**Univerzitet u Beogradu
Faukltet sporta i fizičkog vaspitanja**

Diplomski rad

Primena igre 1:1 u napadu kod košarkaša uzrasta 15 i 16 godina

Student: Đorđe Joksić

mentor: Prof. Dr Saša Jakovljević

**Univerzitet u Beogradu
Faukltet sporta i fizičkog vaspitanja**

Diplomski rad

Primena igre 1:1 u napadu kod košarkaša uzrasta 15 i 16 godina

Student: Đorđe Joksić

**mentor:
Prof. Dr Saša Jakovljević**

Datum:_____

**Komisija:
Prof. Dr Milivoje Karalejić**

Ocena:_____

Asistent Radivoj Mandić

1. UVOD

Košarka je planetarno popularan sport koji je originalan američki proizvod. Nastala je krajem 1891. godine u Springfieldu, državi Masačusets (Springfield, Massachusetts) a njen tvorac je Dr Džejsms Nejsmit (Dr James Naismith 1861-1939). Nejsmit je u tom periodu radio kao instruktor za fizičko vaspitanje na međunarodnoj Y.M.C.A. školi (International Y.M.C.A. Training School). Okolnosti pod kojima je košarka nastala su nadasve zanimjive.

Naime, Nejsmit je po dolasku u Springfield i u školu naišao na problem u nastavi fizičkog vaspitanja a trebalo ga je brzo rešiti. Problem se ogledao u organizovanju same nastave u zimskim mesecima kada se nastava morala održavati u zatvorenom prostoru. Nejsmit je dobio rok od škole da u 14 dana dođe do rešenja. Kombinacijom više sportskih igara koje su bile popularne u to vreme Dr Džejsms Nejsmit je 21. decembra 1891. godine osmislio košarku i predstavio prvih 13 originalnih pravila igre. Košarka je odmah dobila na popularnosti kako zbog noviteta u društvu tako i zbog dinamičnosti same igre.

Naravno, kao čist američki patenet košarka se najbrže razvijala na tlu SAD. Igra je u početku gotovo svake godine pa i više puta godišnje "trpela" razne promene i izmene, od broja igrača koji učestvuje, uvođenja driblinga kao načina kretanja sa loptom, postavljanja table, dobijanja današnjeg izgleda koša kao cilindra sve do modifikacije i unapređenja osnovnih pravila igre. Košarka je ubrzo postala igra koja osvaja ceo svet i nezaustavljivo se širi. Igraju je i žene jer se smatralo da im košarka ponajviše odgovara jer nema grubih duela u igri. Ubrzo počinje i osnivanje profesionalnih organizacija koje vode brigu o igri nastojeći da je popularizuju u što većoj meri.

Neverovatna popularnost i zamah koji je košarka dobila u svetskim okvirima dovodi do stvaranja međunarodne košarkaške federacije FIBA u Ženevi 18. juna 1932. godine.

Košarka je u Jugoslaviji zvanično prvi put predstavljena 1923. godine u Beogradu kada je američki profesor, izaslanik Crvenog Krsta, Vilijam Vajland posetio zemlje pobednice u Prvom svetskom ratu i predstavio "Kurs dečijih igara" među kojima je bila i košarka.

Krajem decembra 1948. godine je osnovan Košarkaški savez Jugoslavije.

Muška reprezentacija Jugoslavije se prvi put pojavljuje na međunarodnim takmičenjima 1947. godine na prvenstvu Evrope u Pragu i zauzima 13. mesto. Na prvenstvu sveta se

prvi put takmiči 1950. godine u Buenos Airesu gde je zauzela poslednje deveto mesto. Jugoslavija je debitovala na Olimpijskim Igrama 1960. godine u Rimu i osvojila 6. mesto. Od perioda prvih učešća na međunarodnim takmičenjima do 1991. godine, reprezentacija Jugoslavije je osvojila 13 evropskih medalja, 8 odličja sa svetskih prvenstava i 5 olimpijskih medalja.

U tom periodu velike uspehe su postizali i klubovi pa je tako osvojeno šest titula prvaka Evrope, tri titule pobednika Kupa Kupova, i šest titula pobednika Kupa Radivoja Koraća. U periodu posle 1991. godine i rascepljenja zemlje što je svakako uticalo na kvalitet razvoja košarke u SRJ muška reprezentacija je osvojila dve zlatne i bronzanu medalju na prvenstvima Evrope, 2 zlatne na prvenstvu Sveta i srebrnu medalju na Olimpijskim igrama. Sa velikim uspehom su nastupale i mlađe kategorije na Evropskim i Svetskim prvenstvima, Balkanskom prvenstvu, Univerzijadi.

Kadetska nacionalna selekcija se oduvek isticala sjajnim rezultatima na međunarodnim takmičenjima a od osamostaljivanja Srbije osvojena je medalja na skoro svakom većem takmičenju.

Iz priloženog se zaključuje da je od početka razvoja Jugoslovenska košarka postizala ogromne uspehe i izuzetno vredne rezultate u svetskim okvirima.

Upravo takvi podaci nam daju za pravo da pričamo o Srbiji kao košarkaškoj zemlji i podneblju koje je uvek darivalo sjajne košarkaše ali i trenerska imena. Sve to ide u prilog mišljenju da se na ovim prostorima uvek dobro radilo posebno sa mlađim kategorijama.

De Kubertenova krilatica da nije važno pobediti nego učestvovati danas skoro da nema apsolutno nikakvu sportsku vrednost. Pre svega u smislu fer pleja i pravičnosti. Košarka je kraljica igara koja povezuje i oplemenjuje ali osvrtno na mlade košarkaše u Srbiji i kroz šta sve prolaze a posebno nemetodičnost u radu i treningu dovodi pod sumnju tezu da je i dalje kraljica sportskih igara.

Kao zemlja koja je nasledila velike uspehe bivše države a koja i dan danas nesumnjivo ima talente i košarkaški potencijal, veliki problem predstavlja što nikako da se vratimo osnovama i opet zaigramo tu divnu igru kako valja.

2. KARAKTERISTIKE KOŠARKAŠKE IGRE

Košarka oko sebe okuplja ljude različitog uzrasta, rase i sa različitih podneblja. Svakodnevno se širi i unapređuje pa se tako i zahtev za igranjem menja. Bilo da se radi o rekreativnoj zabavi, školskom sportu ili profesionalnom bavljenju, košarka traži od onih koji je upražnjavaju da uvek budu u toku i da prate njen razvoj.

U opštoj podeli sporta, košarka se svrstava u sportske igre. Igra je sama po sebi timski, kolektivni sport u kome se međusobno " bore" dve grupe ljudi, dva tima, dva kolektiva. Košarka iziskuje neprestanu saradnju igrača jedne ekipe u cilju postizanja rezultata a to je pobeda. U pravilima košarke Prvo pravilo definiše košarku kao igru koju igraju dva tima od po pet igrača gde je cilj svakog tima da postigne koš a da u tome spreči protivnički tim; zatim košarku kontrolišu sudije, sudije za zapisničkim stolom i komesar; a tim koji je postigao više pogodaka na kraju utakmice je pobednik. Pred same igrače postavlja se izazov da se neprestano razvijaju i da prate razvoj igre. To igračko razvijanje podrazumeva konstantno unapređenje ličnih sposobnosti košarkaša. Bilo da se radi o mlađim kategorijama ili seniorskim profesionalnim igračima, mesta za napredak uvek ima.

Savremena košarka je izuzetno dinamična i brza igra sa dosta ritma i jakog tempa. To znači da oni koji je igraju treba da teže razvoju svojih sposobnosti u cilju održanja tendencija razvoja košarke. To znači unapređenje i nekošarkaških karakteristika a tu se pre svega misli na fizičke predispozicije. Bazična motorika, snaga, brzina, skočnost samo su neke od komponenti na koje se košarka oslanja u poslednje vreme. U prošlosti se znalo da visoki igrači imaju gotovo nedostižnu prednost koju su pretvarali u dominaciju pa su na račun toga i bili omiljeni. Zahtevi koji se danas postavljaju pred košarku su takvi da je publika izuzetno bitan činilac košarkaških dešavanja, te da igra treba biti i atraktivna, zabavna ali i takmičarski nastrojena.

Kadetska košarka nije izuzetak. Pored već usvojenih tehničkih i taktičkih elemenata bitno je raditi na tome da se obezbede i dobre atletike koje će podići nivo igre ali i atraktivnosti iste. Svakako da su visina, brzina, izdržljivost i snaga neizostavan faktor kojim se upravljamo u selekciji igrača a uz to treba usmeriti igrače da se nadmeću jedni sa drugima. Veliki problem se javlja u tome što je veliki deo klubova usmeren na stvaranje

rezultata u kadetskom uzrastu pa se često na račun tehničke obučenosti i igračkog vica ubacuju taktičke zamisli koje svakako usporavaju individualni napredak ili ga potpuno zaustavljaju. Igra 1 na 1 je osnova košarke pa iako je igra kolektivna u velikoj meri uspeh zavisi od sposobnosti igrača da u situacijama protiv svog čuvara nađe pravo rešenje koje je plod taktičkog mišljenja i donošenja pravih odluka.

2.1. Košarka kao timski i individualni sport

Kao timska igra košarka predstavlja saradnju svih igrača koji učestvuju u igri ali zavisi od ličnih kvaliteta svakog pojedinca. Nemoguće je govoriti o timskoj igri bez isticanja kvaliteta igrača a sa druge strane individualne karakteristike igrača ne bi ni bile primetne bez njihove međusobne povezanosti. Zbog toga se često kaže da najbolji tim nije prost skup igrača sastavljen od najboljih pojedinaca već onaj tim u kome ti pojedinci najbolje sarađuju u međusobnoj interakciji. Timske karakteristike košarke se ogledaju u zdravoj atmosferi unutar ekipe i pozitivnoj "hemiji" koja vlada. U stvaranju takve slike učestvuju svi pojedinci, igrači, treneri, članovi uprave kluba, njihovi međusobni odnosi na i van terena, odnos sa publikom koja je postala izuzetno važan činilac. Ta hemija se ostvaruje kroz treninge i utakmice, kroz neprestanu saradnju i razvoj veza unutar tima. Takođe, puno se polaže i na razvoju svestranosti svih igrača tako da neretko dolazi do dopunjavanja među igračima. Drugi vid sagledavanja košarke je kroz individualne karakteristike prevashodno igrača ali i ostalih članova ekipe. *Košarka jeste kolektivna igra koja nenametljivo pruža priliku svakom pojedincu da se istakne; ona potencira značaj kolektiva ali i pojedinca.* U međusobnoj saradnji pet igrača na terenu sprovodi taktičke zamisli trenera što ukazuje da svaki igrač ima određeno taktičko obrazovanje. Opšte je poznato da je taktika neodvojiva od pojma tehnike pa se može govoriti o taktičko-tehničkom znanju i primeni istog. A upravo u tehničkoj obučenosti leži ključ uspeha rešavanja zadataka svakog pojedinca. Tehnička i taktička znanja se uče od samog početaka bavljenja košarkom i samo konstantnim usavršavanjem, održavanjem i primenom dolazi se do nivoa majstorstva i željenih rezultata. I po ko zna koji put se prožima da je osnov košarke igra 1 na 1. Dakle, individualnim napretkom i usavršavanjem dolazi se u situaciju da košarkaške karakteristike pojedinaca dođu do izražaja.

3. KARAKTERISTIKE DEČAKA UZRASTA 15 I 16 GODINA

Uzimajući u obzir da rast čoveka nije linearan i da se deli na faze ubrzanog i usporenog rasta, dečaci koji se nalaze u pubertetskom periodu u uzrastu 15 i 16 godina pripadaju drugoj fazi ubrzanog rasta. U tom periodu posebno kod sportske dece se dešava ubrzan razvoj bioloških karakteristika koji se naziva akceleracija. Upravo iz tog razloga u sportovima poput košarke akceleratori zauzimaju važno mesto u sportskoj selekciji.

Kada je u pitanju telesna visina, jedna od bitnijih fizičkih karakteristika košarkaša, najveći prirast je upravo u periodu od 14 do 16 godine kada se telo izdužuje i do 10-15 cm. Na nedavno završenom Evropskom prvenstvu za košarkaše ispod 16 godina prosečna visina selekcije Srbije je iznosila 198cm a prosečna visina svih selekcija učesnika turnira bila je 194.5cm.

Kao jedini motor u telu srce je u pubertetu često u zaostatku u odnosu na rast skeleta. Srce je često u zabačenom položaju u uskom grudnom košu tipičnom za košarkaše (viseće srce) pa su manifestacije ovakve pojave brži zamor na opterećenje i sve slabiji igrački učinak na terenu usled znatno smanjene funkcionalne sposobnosti kardiovaskularnog sistema.

Brzina, koja se deli na tri osnovne komponente (brzina reakcije, brzina pojedinačnog pokreta i frekvencija pokreta), je do perioda puberteta kod školske dece gotovo razvijena u celosti pa posle puberteta nema značajnijeg porasta ove sposobnosti. Ipak, brzina je kod košarkaša od izrazitog značaja za uspeh, posebno u situacijama igre 1:1, pa se metodičnim treningom može raditi na održavanju i blagom uvećanju ove sposobnosti.

Psihomotorne sposobnosti kao što su spretnost i okretnost i fleksibilnost kao antropomotorička osobina, su do pojave puberteta u znatnoj meri razvijene, međutim zahtevi specifičnog košarkaškog treniranja su takvi da je potrebno konstatno ulagati u dalji razvoj ovih sposobnosti, posebno fleksibilnosti imajući u vidu da se u kadetskom uzrastu povećava i procenat mišićne mase tela pa je česta pojava i povreda košarkaša.

3.1 Karakteristike igre 1 na 1 u kadetskom uzrastu

U košarci je mnogo stvari odavno poznato a najupečatljivija ideja je da je igra 1 na 1 baza za bilo kakvo dalje usavršavanje. Direktno nadmetanje u napadu i odbrani je suština rivaliteta, pozitivne predstave obračuna, bitke, borbe. Danas se izbegava igra čovek na čoveka, radi se na otupljenju oštrice protivnikovog napada, ubacuju se i po dva, tri čuvara na jednog napadača (pod uslovom da je napadač kvalitetan) samo da se dođe do pobeđe. Naravno, ništa to ne bi bilo čudno da se ne radi o deci koji tek treba da nauče da igraju košarku, da cene odbranu ispred sebe i da preuzimaju odgovornost kada god je situacija za to. Talenat se ne poštuje dovoljno i ne daje mu se prostor za dalje razvijanje jer se stvara situacija da je mnogo bitnije osvojiti kadetsku ligu korišćenjem 10 akcija sa po pet izlaza iz svake nego raditi na tome da se dete od 15 godina razvija i pravi ozbiljne korake ka seniorskoj košarci.

Namerno je zauzet kritički stav u početku jer gledamo sve više sumanutih akcija koje se deca muče da nauče i stavljaju se možda i preveliki zahtevi ispred njih.

Igra 1 na 1 je osnov košarkaške igre a od individualnih tehničkih i taktičkih sposobnosti zavisi i izbor kolektivnih taktičkih zamisli i uspeh ekipe. Tehničko-taktička obučenost je ključna za postizanje rezultata. Nesaglediv je broj sredstava koji nam omogućuju pravilnu i raznovrsnu obuku tehnike koja je neophodna još u pionirskom uzrastu. Karakteristike igre 1 na 1 u kadetskom uzrastu se zasnivaju upravo na takvoj obučenosti. Primena taktike je zastupljena ali ona se oslanja isključivo na izbor prethodno naučenih rešenja iz oblasti napadačke tehnike. Igrač treba da poznaje osnovne principe napada i odbrane u direktnom okršaju sa rivalom i te principe iskoristi i primeni.

Dobra igra 1 na 1 zavisi od nekoliko faktora: tehničke pripremljenosti igrača, taktičkog mišljenja, energetske-motoričkih sposobnosti i psiholoških karakteristika.

Tehnička pripremljenost. Predstavlja motoričku komponentu rešavanja situacija u igri i odnosi se na automatizovane elemente tehnike košarke kao i mogućnost lakog izvođenja tih elemenata u igri. Automatizovana tehnika se relativno lako dostiže upornim i sistematskim uvežbavanjem. Međutim, izvođenje i efikasna primena tehnike u igri predstavljaju složeniji proces. U igri je prisutan protivnik, postoji pritisak vremena i prostora i niz tipičnih i atipičnih situacija. Košarkaš koji u takvim uslovima igre ima sposobnost da efikasno izvede elemente tehnike najverovatnije će biti uspešan. Izbor

tehnike zavisi od taktičke procene situacije i količine savladanih, automatizovanih tehničkih elemenata. Takmičarska tehnika sadrži i mentalnu-taktičku komponentu a već je pomenuto da su tehnika i individualna taktika nerazdvojne kategorije.

Taktičko mišljenje. Predstavlja taktičku komponentu u rešavanju situacija u igri a odlikuje se sposobnošću košarkaša da kroz kongitivne dimenzije i specifična košarkaška znanja dođe do rešenja problema u tipičnim i atipičnim situacijama igre. Ukoliko poseduje dobro taktičko mišljenje, košarkaš je u mogućnosti da najbolje igra a to znači da svoje akcije temelji na dobrom predviđanju razvoja igre i dobrom izboru rešenja. Samo rešenje je izbor tehničkog elementa najpogodnijeg za datu situaciju.

Energetsko-motoričke sposobnosti. U suštini čine preduslov za kvalitetno bavljenje košarkom. Bazična motorika je temelj za razvoj specifične košarkaške motorike a kada se govori o energetskoj komponenti misli se na otpornost košarkaša na zamor.

Psihološke karakteristike. Pored pomenutih kongitivnih dimenzija u delu o taktičkom mišljenju to su i konativne dimenzije ličnosti košarkaša. Košarka je zahtevna aktivnost u smislu dobrog ponašanja. Igra 1 na 1 je najčistija konfliktna situacija pa su dobra kontrola ponašanja i reagovanja na takve situacije presudne za pobedu u duelu. Mentalna otpornost igrača na sve što se dešava u duelu omogućava mu da jasnije sagleda protivnikove i svoje mogućnosti i na taj način uspešno deluje.

Igra 1 na 1 se primenjuje na oba kraja terena, u napadu i odbrani i od igrača zahteva:

- Poznavanje individualnih sposobnosti i karakteristika protivnika na osnovu kojih igrač pravi plan svog delovanja u duelu sa tim protivnikom.
- Direktno čitanje protivnika što se odnosi na trenutna situaciona dejstva. Igrač mora da proučava taktička dejstva protivnika u određenim situacijama i da na osnovu toga predviđa protivnikove akcije.
- Čitanje ostalih protivničkih igrača. Poznavanje karakteristika protivničkih igrača i njihovih reakcija unutar timske taktike često je od pomoći u sprovođenju neke individualne akcije.
- Razumevanje i saradnja sa saigračima često mogu pomoći posredno u odabiru individualnih akcija.

Kada se govori o napadačkim akcijama u situaciji 1 na 1 igrači često teže takvim situacijama. To je i očekivano imajući u vidu da napadač ima mnogo veći repertoar izbora rešenja u odnosu na odbrambenog igrača koji se nalazi u podređenom položaju i zbog činjenice da treba da odgovori na akciju napadača. Često se kaže da će najbolji napadač na svetu uvek pobediti najboljeg odbrambenog igrača na svetu.

Situacija 1 na 1 se najčešće prepušta tehnički obučenijim igračima a pomenuto je koliko je širok spektar posebno napadačke tehnike. Taktička znanja koja su neophodna za igru 1 na 1 u napadu su u vezi sa: izborom, načinom izvođenja i korišćenje osnovnih elemenata tehnike napada i njihovu pravovremenu primenu. Problem je što u cilju odbrane od dobrog napadača iz situacija 1 na 1 treneri postavljaju zahteve za udvajanjem napadača da bi se otupela ta oštrica. Zbog toga često pre samog napada na koš napadač fintira odbrambenog igrača i testira ga da bi uvideo koja mu je slabija strana, da li usmerava ili ne, kako brani prodor, šut. Osim direktnog čuvara napadač prikuplja informacije o odbrambenim aktivnostima bar još dva najbliža protivnika. Upravo tu na scenu stupa taktičko mišljenje napadača.

Odbrambeni igrač u situaciji 1 na 1 je uvek u podređenom položaju jer njegova reakcija zavisi od akcije napadača. On veći deo vremena odbranu igra leđima ka košu pa je često nesvestan dešavanja na terenu van duela i zbog toga je prilično ranjiv. Zbog razvoja igre u napadu došlo je i do pomaka u odbrani od direktnog protivnika zasnivajući se na dobroj anticipaciji napadačkih namera i uklanjanju opasnosti na vreme. Do toga se dolazi igranjem agresivne odbrane na loptu i napadom na napadača uz primoravanje igrača sa loptom da radi ono što odbrana želi. Tako jakim pritiskom napadač koji je sa loptom više vremena će provesti u razmišljanju kako da sačuva loptu, nego kako da napadne koš (prodor, šut, asistencija) ili ako je igrač bez lopte, najčešće odustaje od svoje namere. Naravno ovakva igra nosi i rizik pravljenja velikog broja prekršaja pa je mogu uspešno igrati samo dobro tehnički obučeni igrači.

Uzimajući u obzir nivo tehničke obučenosti, fizičkog razvoja, morfoloških i antropometrijskih karakteristika kao i nivo psihološke pripremljenosti, igra čovek na čoveka u kadetskom uzrastu ima veliki značaj. Često će se tražiti situacija da igraju visoki protiv niskog, brži protiv sporijeg, jači protiv slabijeg. Zbog toga se traže i prave

pozicije za takvu situaciju. Iako se govori o dečacima uzrasta 15 i 16 godina koji su u adolescentskom periodu, postoje očigledne razlike među njima a kada se tome doda i izdiferenciranost po pozicijama jasno je da preovlađuju uglavnom fizičke karakteristike. Da bi se uopšte došlo do toga da postoje izražene razlike mora se delovati isključivo u pravcu podizanja nivoa tehničke obučenosti kako bazične motorike tako i specifične košarkaške. Samo dobrim upravljanjem košarkaških elemenata kojima igrač treba da nastoji da vlada, ide se prema cilju. Igra u napadu se zasniva na principu konstantne opasnosti po koš. Napadač sa loptom nastoji na tome da je uvek okrenut prema košu i napada ga licem tako ostavljajući odbranu u nezavidnom položaju. Za koju god akciju se napadač odlučio mora delovati brzo, odsečno i tačno u smislu poštovanja pravila igre. Uspešna primena igre 1 na 1 na utakmici nedvosmisleno govori o tehničkoj obučenosti i usvojenosti napadačkih elemenata, kao i dobroj razvijenosti taktičkog mišljenja.

4. PREDMET, CILJ I ZADACI RADA

Predmet rada je primena igre 1 na 1 u napadu kod košarkaša uzrasta 15 i 16 godina.

Cilj rada je prikaz i analiza dobijenih podataka o načinu primene, zastupljenosti i efikasnosti igre 1 na 1 u napadu na završnom turniru Jedinstvene kadetske lige Srbije u sezoni 2012/2013.

Zadaci rada su pregled dve polufinalne utakmice, utakmice za treće mesto i finalne utakmice, prikupljanje i predstavljanje podataka značajnih za analizu igre 1 na 1 u napadu.

5. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Pri izradi rada korišćena je istraživačko-analitička metoda kao i tehnika posmatranja. Primenom ove metode i tehnike došlo se do adekvatnih rezultata za potrebe ovog rada.

5.1 Uzorak istraživanja

U istraživačkom radu uzeti su podaci sa četiri utakmice završnog turnira kadetskog prvenstva Srbije. To su dve polufinalne utakmice, utakmica za treće mesto i finalna utakmica. Sve utakmice su odigrane u dva dana u Hali sportova na Novom Beogradu. U polufinalnim duelima su učestvovalе ekipe Crvene Zvezde Beograd, Mega Vizure, Zemuna (sve tri ekipe iz Beograda) i Mladosti iz Čačka.

Dobijeni podaci sa obrade ovih utakmica su relativni jer je u pitanju mali uzorak utakmica i ekipa međutim i korisni jer ove četiri ekipe su najbolje kadetske ekipe naše zemlje za sezonu 2012/2013. Takođe, iz ove četiri ekipe je izašao i veliki broj reprezentativaca koji su na nedavno završenom evropskom prvenstvu osvojili drugo mesto. To dovoljno govori o kvalitetu ekipa koje su učestvovalе na završnom turniru, a ide u prilog i kvalitetu uzoraka upotrebljenih u ovom istraživanju.

Bez prethodnih saznanja da se bilo ko bavio dobijanjem i analizom podataka o primeni igre 1 na 1 u napadu u kadetskom uzrastu od velikog znača je hrabrost da se tako nešto pokuša pa čak i na ovako malom uzorku.

Uzorak istraživanja je prikupljen na web stranici Košarkaškog Saveza Srbije (www.takmicenje.kss.rs) prostim preuzimanjem video materijala koji je dostupan. U pitanju su četiri video zapisa sa utakmicama punog trajanja. Svaka utakmica se posebno gledala u programu BS player, standardnom programu za reprodukciju video zapisa.

U istraživanju su prikupljeni podaci o ukupnom broju poseda lopte svake ekipe na svakoj utakmici kao i ukupnom broju odigranih napada u situaciji 1 na 1 za svaku ekipu pojedinačno. Takođe, izvučeni su i procenti uspešnosti iz takvih situacija.

5.2 Uzorak varijabli

Analiza igre 1 na 1 u napadu je izvršena na osnovu varijabli od kojih u najvećoj meri zavisi uspešnost takve igre. Varijable koje su izdvojene su podeljene u dve grupe. U prvoj grupi su varijable koje se odnose na način igre 1 na 1 u napadu, mesto na terenu sa kojeg je napad započet i ishod takve igre, a u drugoj grupi su zbirni podaci za svaku ekipu na pojedinačnoj utakmici:

I grupa

Prodor (P)

Šut (Š)

Asistencija (A)

Nastavljena akcija (NA)

Napad u levo, desno i kroz sredinu
(NL, ND, NS)

Iznuđen prekršaj (IP)

Iznuđena slobodna bacanja (ISB)

Izgubljena lopta (IL)

II grupa

Ukupno poseda (UP)

Ukupno igre 1 na 1 (U I)

Efikasnost igre 1 na 1 (EI)

Zastupljenost igre 1 na 1 (ZI)

Takođe se vodilo računa o tome da li je napad u situaciji 1:1 prekinut faulom i da li je taj faul doneo slobodna bacanja ili ne. Kada se govori o asistencijama uzimaju se u obzir samo dodavanja koja su direktno dovela do pokušaja realizacije. Ona dodavanja koja su uspešna ali po karakteru ne odgovaraju asistenciji svrstana su u kategoriju nastavka akcije. Svako loše vođenje lopte, faul u napadu ili neuspešno dodavanje u slučaju igre čovek na čoveka predstavlja izgubljenu loptu, a računa se kao neuspešan pokušaj takve igre. Na kraju, uzeti su u obzir i organizovani napadi u situaciji 1 na 1 u odnosu na ukupan broj poseda lopte jedne ekipe u toku igre, kao i uspešnost izvođenja napada 1 na 1 i njihova procentualna zastupljenost u toku utakmice.

5.3 Tehnika prikupljanja i obrade podataka

Podaci su prikupljeni tehnikom posmatranja, a posmatrani su video zapisi utakmica na računaru. Napravljen je posmatrački list koji obuhvata varijable koje su značajne za ovo istraživanje.

Podaci su unošeni u tabelu numeričkom deskriptivnom metodom uzimajući u obzir da je za svaku varijablu prikazan broj pokušaja i broj uspešnih akcija. Takođe, kao dodatak za detaljniji prikaz dobijenih podataka predstavljen je košarkaški dijagram na kome je takođe prikazan rezultat istraživanja za svaku utakmicu zasebno.

6. REZULTATI I DISKUSIJA

Rezultati dobijeni pregledavanjem utakmica su prikazani u tabelama i na dijagramima radi lakše i detaljnije preglednosti. Rezultati istraživanja su prikazani kvantitativnim vrednostima. Za svaku varijablu je korišćena deskriptivna numerička statistika i to u formi odnosa ukupnog broja pokušaja i broja realizovanih pokušaja. Na taj način se dobija jasan uvid u kvalitet izvođenja pojedinačnih akcija i detaljna analiza uspešnosti.

Polufinale 1

KK Mega Vizura **78 (67)** – **77 (67)** KK Zemun

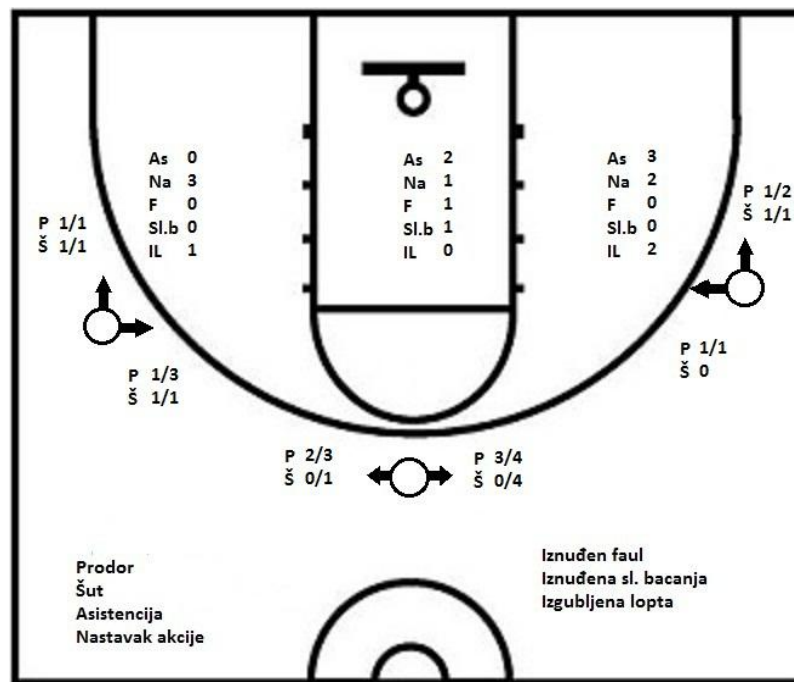
Tabela 1. Vrednosti varijabli za utakmicu polufinale 1

	Mega Vizura				Zemun			
	P	Š	A	NA	P	Š	A	NA
NL	2/4	2/2	1/3	2	0	0	1/2	0
NS	2/3	0/5	0	3	0/1	0	3/3	1
ND	5/7	1/1	2/2	1	1/4	0/2	2/3	1
IP	1	0	0	0	3	0	0	0
ISB	0	1	0	0	0	0	0	0
IL	3	0	0	0	2	0	0	0
UI	18	9	5	6	10	2	8	2
EI	9/18 50%	3/9 33,3%	3/5 60%		1/10 10%	0/2 0%	6/8 75%	
UEI	15/38 (39.4%)				7/22 (31.8%)			
UP	90				92			
ZI	38/90 (42%)				22/92 (23,9%)			

Ekipa Mega Viture je učestalo koristila solo akcije svojih igrača pa su na svoj konto takvom igrom upisali veliki broj poena, što se ne može reći za igrače Zemuna. Iz tabele 1

se vidi da je primetna razlika i u izboru samih akcija pa je tako Mega Vizura većinu svojih poena postigla iz prodora a prodor sa sredine terena je bio najubojitiji. Mega Vizura je više koristila i opciju nastavka akcija što samo govori o tome da su više i pokušavali da igraju 1 na 1. U odnosu na ekipu Zemuna ostvarili su 16 pokušaja više što im je donelo znatno više uspeha. Čak su i u kategoriji šuta iz igre 1 na 1 bili agresivniji i sa više inicijative igrali što im je donelo i više koristi. Na dijagramima 1 i 2 se vidi i da je Mega Vizura napadala protivnika sa svih strana terena, dok su igrači Zemuna orijentisani na sredinu i desnu stranu terena kada su se odlučivali za solo akcije.

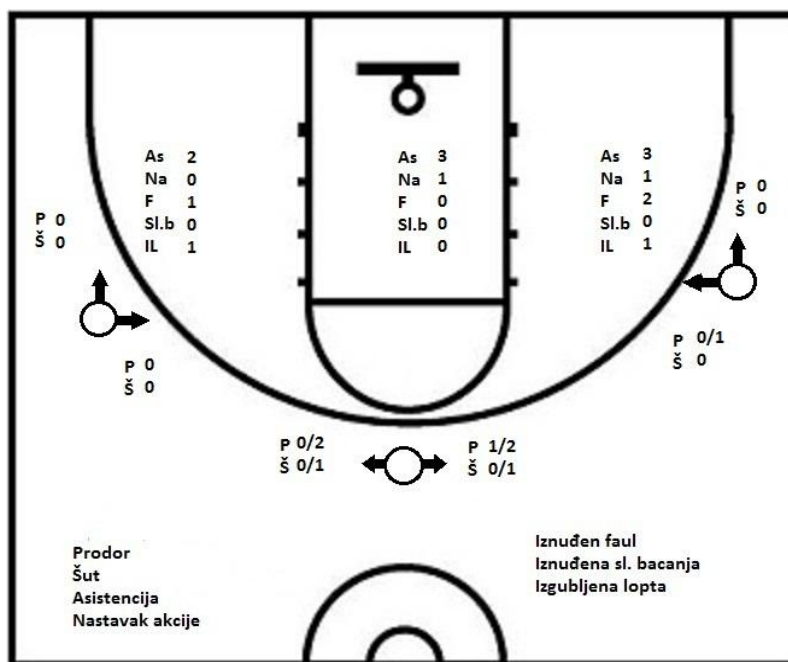
Dijagram 1

Obzirom da se igrao jedan produžetak ostvaren je i veliki broj poseda ali jedino se ekipa Mega Vizure može pohvaliti da je te posede koristila na solo akcije svojih igrača i ostvarila je procenat od čak 42% primenljivosti igre 1 na 1 dok je ekipa Zemuna podbacila i u tom segmentu ostvarila samo 24%. Ipak, ekipa Zemuna je bila bolja u jednom, više su koristili opciju asistencije posle prodora i imali su ih čak 8 što od 22 poseda utrošenih na igru 1 na 1 iznosi čak 36%. Evidentno je da je ekipa Mega Vizure bila dominantnija u segmentu igre 1 na 1 i da joj je to donelo veliku prednost. Računajući samo akcije koje su

donele direktne pogotke (prodor, šut) ekipa Mega Vizure je 22 puta napala protivnika i pogodila čak 12 puta, dok je Zemun od 7 pokušaja pogodio samo jednom. Jasno je da je rezultat 24-2 iz solo akcija prodorom i šutom bio prevaga na ovoj utakmici za ekipu Mega Vizure koja je zasluženno izborila plasman u finale.

Dijagram 2

Polufinale 2

KK Crvena Zvezda Beograd 72 – 47 KK Mladost Čačak

Prilično skromna realizacija iz igre 1 na 1 kao i broj takvih pokušaja pouzdan je pokazatelj da su obe ekipe igrale na učešće većeg broja igrača u napadima i da su u većini slučajeva korišćena grupna taktička rešenja. Ipak, posmatrajući tabelu 3, vidi se da je ekipa Mladosti ostvarila prednost u segmentu primenjivosti igre 1 na 1 i napravila skoro 12% više solo akcija od protivnika. Takođe je imala i veću uspešnost takve igre upisavši dve realizacije više od ekipe Crvene Zvezde. Uzimajući u obzir i broj iznuđenih slobodnih bacanja, tačnije broj solo akcija kojima su slobodna bacanja iznuđena, ekipa Mladosti je imala ukupno 18 direktnih napada na koš (prodor, šut) od čega je pet akcija

realizovano, odnosno 27% što je ipak duplo više od ekipe Crvene Zvezde koja je u tom segmentu imala 2/9 što iznosi svega 22%.

Tabela 2. Prikaz varijabli za utakmicu polufinale 2

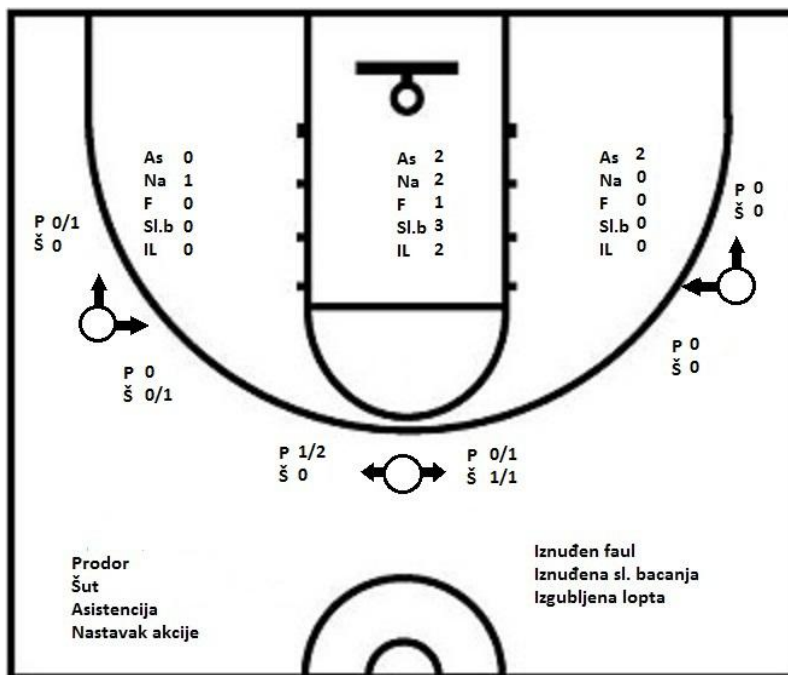
	Crvena Zvezda				Mladost			
	P	Š	A	NA	P	Š	A	NA
NL	0/1	0/1	0	1	0/1	1/2	0	1
NS	0	0	0/2	0	1/3	1/3	1/2	0
ND	1/3	1/1	1/2	2	1/2	0/1	0/2	0
IP	1	0	0	0	0	0	0	0
ISB	3	0	0	0	5	1	0	0
IL	1	0	1	0	3	0	1	0
UI	9	2	5	3	14	7	5	1
EI	1/9 11%	1/2 50%	1/5 20%		2/14 14.2%	2/7 28.5%	1/5 20%	
UEI	3/19 (15.7%)				5/27 (18.5%)			
UP	77				74			
ZI	19/77 (24.6%)				27/74 (36.4%)			

Zanimljivo je i da je ekipa Crvene Zvezde uglavnom primenjivala solo akcije sa sredine terena, dok sa desne strane nije napravila ni jedan pokušaj što je prikazano i na dijagramu 3. Za razliku od njih, igrači Mladosti čiji su pokušaji predstavljeni dijagramom 4, su napadali sa sve tri pozicije a sa sredine su imali najveći broj iznuđenih slobodnih bacanja. Ekipa Mladosti je imala i dve izgubljene lopte više.

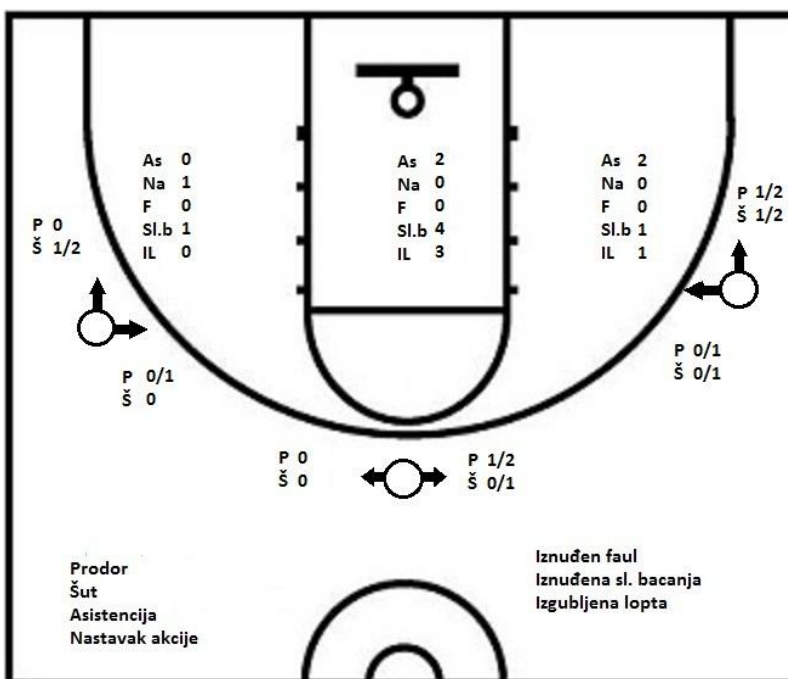
Iako se ne može pričati o boljoj obučenosti bilo koje ekipe za igru 1 na 1, iz tabele 2 se vidi su igrači ekipe Mladosti bili sa više inicijative za takvu igru i da su u odnosu na protivnika stavili veći akcenat na individualna rešenja, međutim to im nije donelo veću rezultatsku prednost. Pored toga što su imali veći broj pokušaja, bolju realizaciju i više iznuđenih slobodnih bacanja ipak su pretrpeli ubedljiv poraz. Naravno, to ide u prilog

činjenici da je ekipa Crvene Zvezde igrala više timski i sa boljim izborom grupne i kolektivne taktike od protivnika i to im je donelo zaslužen prolaz u veliko finale.

Dijagram 3

Dijagram 4

Utakmica za treće mesto

KK Zemun 73 – 69 KK Mladost Čačak

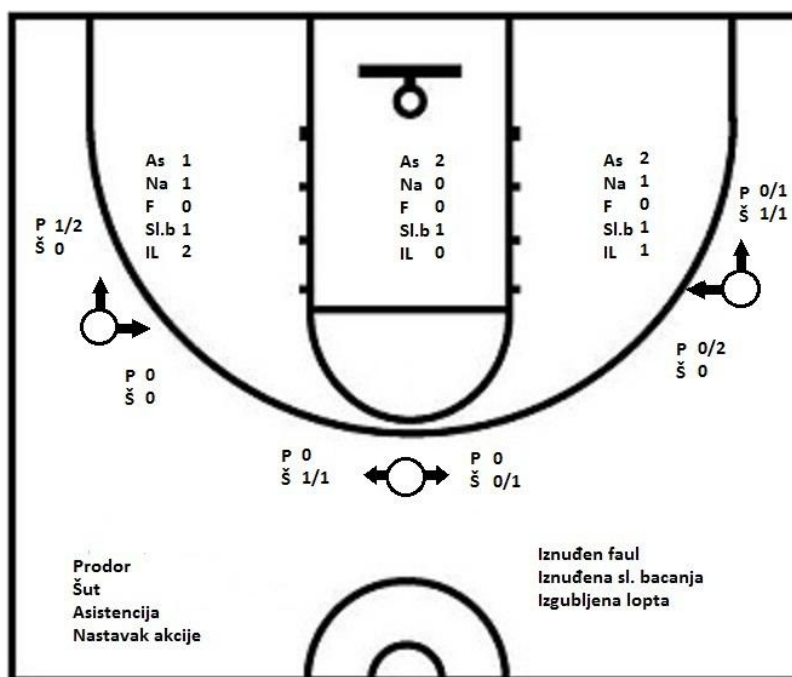
Utakmica za treće mesto donela je duel ekipa koje su u polufinalnim susretima igrali potpuno različito, ekipe Zemuna koja je imala jedva 1/4 napada kroz igru 1 na 1 i ni malo inicijativna i ekipe Mladosti koja je svoju šansu u duelu sa jačim protivnikom tražila upravo kroz solo napade. U borbi za bronzanu medalju nijedna ekipa nije bila nametljiva u igri 1 na 1. Iz tabele 3 se primećuje da su igrači Zemuna ponovili učinak iz polufinala kada je zastupljenost igre 1 na 1 u pitanju i dobacili jedva do 24,4% od čak 86 poseda lopte odnosno svega 21 solo akciju. Njihova efikasnost iz takvih napada je samo 19% što je ukupno 4 uspešna napada. Sa druge strane, ekipa Mladosti imala je nešto preko 20% zastupljenosti igre 1 na 1 što znači da su tek svaki peti napad pokušali da realizuju solo akcijom odnosno 18/87.

Tabela 3: Prikaz varijabli za utakmicu za treće mesto

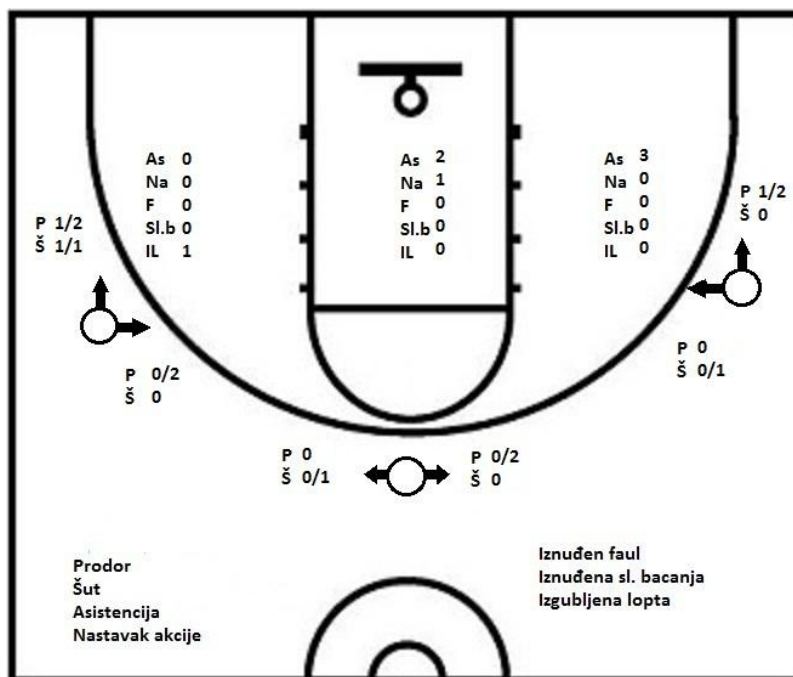
	Zemun				Mladost			
	P	Š	A	NA	P	Š	A	NA
NL	1/2	0	0/1	1	1/4	1/1	0	0
NS	0/3	1/1	0/2	1	1/2	0/1	1/3	0
ND	0	1/2	1/2	0	0/2	0/1	2/2	1
IP	0	0	0	0	0	0	0	0
ISB	3	0	0	0	0	0	0	0
IL	2	0	1	0	0	0	1	0
UI	10	3	6	2	8	3	6	1
EI	1/10 10%	2/3 66,6%	1/6 16,6%		2/8 25%	1/3 33,3%	3/6 50%	
UEI	4/21 (19%)				6/18 (33.3%)			
UP	86				87			
ZI	21/86 (24.4%)				18/87 (20.7%)			

Kada se tome doda da su iskoristili 6 poseda u kojima su primenili igru 1 na 1, onda se utisak blago popravlja jer je to tek trećina svih pokušaja. Gledajući u dijagram 6 zaista je teško objasniti sa koje pozicije terena je ekipa Mladosti bila manje produktivna. Nekako prirodno, obe ekipe su akcenat stavile na korišćenje prodora ka košu, pa je tako Zemun od ukupnog broja solo akcija imao 10 prodora direktno ka košu od čega su čak polovina bila iznuđena slobodna bacanja (3) ili izgubljene lopte (2), pa se na dijagramu 5 može uočiti i sa kojih pozicija terena su bili najagresivniji. Uputili su svega tri šuta ka košu protivnika, isto kao i igrači Mladosti. Nijedna ekipa nije previše koristila opciju nastavka akcije posle prodora, ali su obe ekipe imale po 5 uspešnih dodavanja iz prodora koji su vodili do direktne završnice. Primetno je da obe ekipe nisu imale preveliku produktivnost iz igre 1 na 1 što se zbog malog broja pokušaja može i očekivati. U utakmici koja donosi treće mesto i medalju, stekao se utisak da je bilo najmanje inicijative da se stvore situacije za igru 1 na 1. Ekipa Zemuna se ipak radovala na kraju utakmice i popela se na poredničko postolje.

Dijagram 5

Dijagram 6

Finale

KK Crvena Zvezda Beograd **68** – **54** KK Mega Vizura

Finalna utakmica je predstavljala susret dva kluba sa najboljim potencijalima u državi kada su u pitanju mlađe kategorije, a podarili su i najveći broj reprezentativaca svoje generacije. Na prvi pogled na tabelu 4 vidi se da je ekipa Crvene Zvezde imala veću inicijativu u utakmici ostvarivši i veći broj poseda lopte. Skromni procenti obe ekipe u zastupljenosti igre 1 na 1 su ipak bili dovoljni da nam pruže uvid u igračke kvalitete ova dva tima. Preko 32% i 35% govore da je svaki treći napad na utakmici bio solo akcija. Razlika je, naravno nastala u iskorišćenosti akcija gde su se igrači nadmetali u situacijama 1 na 1. Jedva preko 10% (3/28) efikasnosti na račun igrača Mega Vizure nije mogao da isparira znatno boljem učinku rivala 7/26 (26,9%) pa je razlika od 8 poena iz igre 1 na 1 ipak donela prednost ekipi Crvene Zvezde. Uočljiva je razlika u broju pokušaja iz direktnog prodora ka košu, pa je Crvena Zvezda imala 13 takvih akcija od kojih je čak pet rezultiralo poenima što je pristojnih 38,5%, a kada se tome doda i da su takvim načinom igre izborili 6 slobodnih bacanja uočljiva je inicijativa koju su imali

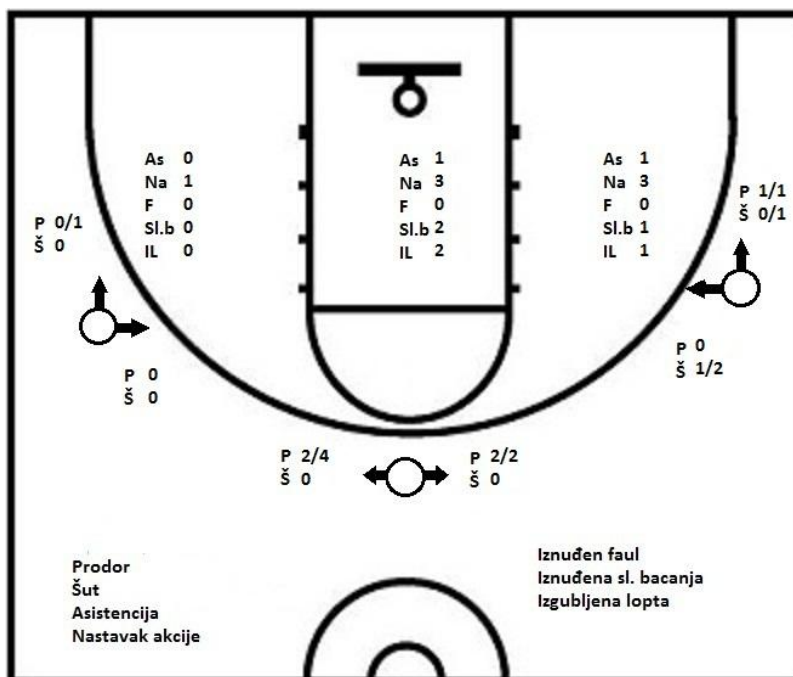
tokom čitave utakmice. Igrači Mega Vizure ubacili su tek jedan koš iz 4 pokušaja direktnog prodora ka košu.

Tabela 4: Prikaz varijabli finalne utakmice

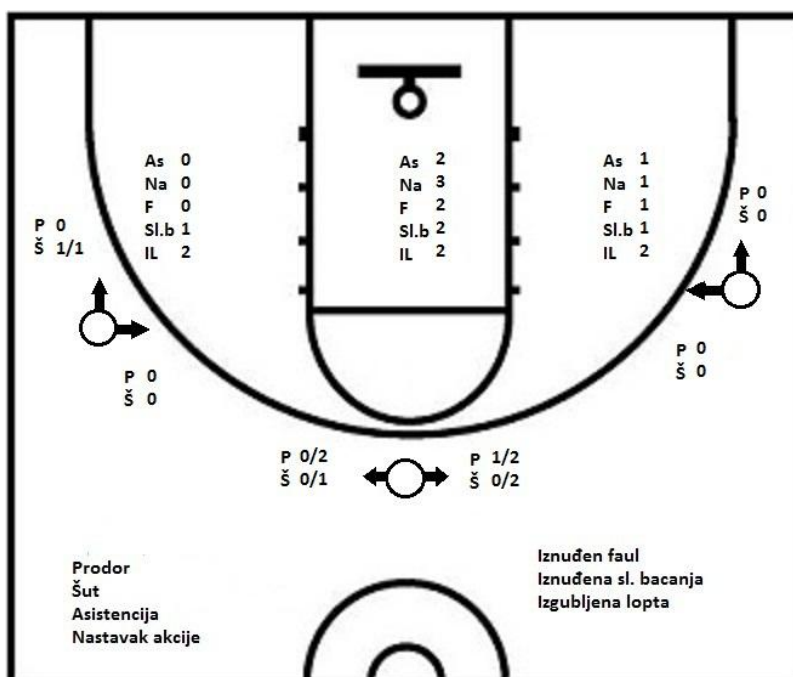
	Crvena Zvezda				Mega Vizure			
	P	Š	A	NA	P	Š	A	NA
NL	0/1	0	0	1	0	1/1	0	0
NS	1/1	1/3	0/1	3	0	0	0/1	1
ND	4/6	0	1/1	3	1/4	0/3	1/2	3
IP	0	0	0	0	3	0	0	0
ISB	3	0	0	0	3	1	0	0
IL	2	0	1	0	5	0	1	0
UI	13	3	3	7	15	5	4	4
EI	5/13 38,5%	1/3 33,3%	1/3 33,3%		1/15 6,6%	1/5 20%	1/4 25%	
UEI	7/26 (27%)				3/28 (10.7%)			
UP	81				74			
ZI	26/81 (32.1%)				28/74 (37.8%)			

Obe ekipe su iznudile slobodna bacanja iz tri akcije, ali velika prevaga je bio broj izgubljenih lopti iz prodora gde su igrači Mega Vizure u nekoliko vezanih napada gubili dribling ili pravili faul u napadu. Napadom sa sredine terena, kao što je prikazano na dijagramima 7 i 8 ekipa Crvene Zvezde je bila skoro nezaustavljiva, pa je odatle postigla više od pola svojih poena iz igre 1 na 1, a iako je imala i veći broj nastavljenih akcija iz prodora to nije previše uticalo na krajnji rezultat. Takođe se vidi da je šut za oba tima bio slaba strana pa Crvena Zvezda nije ni pokušala da napadne protivnika sa leve strane i sredine terena. Na kraju utakmice je bila ubedljiva razlika za osvajača ovosezonskog prvenstva za kadete, ekipu Crvene Zvezde koja je pokazala i više inicijative i više spretnosti u napadu u igri 1 na 1.

Dijagram 7

Dijagram 8

U izradu ovog rada uključene su četiri takmičarski najvažnije utakmice završnog turnira kadetskog prvenstva Srbije, pa se očekivalo i da kvalitet tih utakmica bude na značajno visokom nivou. Ipak, generalni utisak je da se u segmentu igra 1 na 1 u napadu podbacilo kako u broju odigranih napada na taj način tako i u efikasnosti tih napada.

Svaka od ekipa je odigrala po dve utakmice i na njima ostvarila sledeće rezultate:

KK Crvena Zvezda Beograd:

Pobednička ekipa je u dve utakmice imala ukupno posed lopte 158 puta, a od toga su samo 45 puta primenili igru 1 na 1. Procenat primenjenosti je bio 28,4%, a procenat efikasnosti individualnih akcija je 22,2% (10/45). Oba procenta su loša jer pokazuju da najbolja kadetska ekipa u zemlji jedva svaki četvrti posed lopte troši na individualnu igru, a kada je tako četvrtinu tih akcija pretvori u poene. Ekipa je u izboru akcija najviše koristila prodor sa indeksom uspešnosti 6/12 što jeste dobar procenat, ali je i zabrinjavajuće što se gledanjem utakmica stekao utisak da ekipa nema opredeljenje da napada individualnim kvalitetima već se koriste mnogobrojne taktičke zamisli. Individualne akcije nisu donele ključnu prednost za Crvenu Zvezdu Beograd i ne može se reći da su na račun igre 1 na 1 ostvarivali pobeде u utakmicama. Ovi podaci su svakako alarmantni jer je pobednik turnira najveći rasadnik talenata u poslednjih nekoliko godina, a trener te ekipe je i selektor kadetske selekcije Srbije.

KK Mega Vizura:

Ekipa Mega Viture je u polufinalu i finalu ukupno imala 164 poseda lopte, a igru 1 na 1 su primenili u 39,6% situacija odnosno 65 puta. Utisak je da su mogli i više u finalnoj utakmici, međutim i ovaj procenat zastupljenosti je solidan ali ne i odličan, jer u kadetskom takmičenju bi trebalo više koristiti individualni napadački potencijal igrača i na taj način mu pružiti priliku da se razvija u taktičkom smislu. Bili su uspešni u 18 pokušaja što iznosi 27,7% što nije odgovarajuće jer je to tek svaki četvrti pokušaj uspešan. Direktnim prodorom su napadali sa uspehom 10/18, šutom 4/12, a asistencijom 4/8. Primena igre 1 na 1 donela je ekipi veliku prednost u polufinalnom meču i praktično obezbedila plasman u finale. Ipak, tokom gledanja utakmica videlo se da napadačka igra 1 na 1 nije konstantna i da je ekipa u dve utakmice u serijama napadala individualno, a ne tokom cele utakmice i to u situacijama kada im je protivnička odbrana omogućila takvu

igru svojim greškama. Primetno je da nema tendencije napada 1 na 1 u kontinuitetu odnosno da taj način igre i pored dobrih procenata nije glavno napadačko opredeljenje.

KK Zemun:

Trećeplasirana ekipa na turniru je u dve utakmice ostvarila 178 poseda lopte i napravila samo 43 akcije u igri 1 na 1 što je 24,1%. Uspešnost tih akcija je na 25,5% odnosno 11/43. Ovo su katastrofalni podaci za ekipu kadetskog ranga takmičenja a ovi procenti govore za sebe, ekipa nije opredeljena na individualna rešenja što se gledanjem utakmica izdvaja kao glavni utisak. Igrači Zemuna su imali efikasnost prodora 2/10, šuta 2/5, asistencije 7/13 i 5 izgubljenih lopti. Podatak da su u dve utakmice samo 10 puta napali prodorom je šokantan, a još gore je što su od 178 poseda samo dva puta pogodili u direktnom prodoru kada su uz sebe imali odbrambenog igrača i ukazuje da se u obuci igre pažnja ne poklanja individualnom tehničko-taktičkom usavršavanju igrača na čemu se u kadetskom uzrastu mora insistirati. Ekipa Zemuna apsolutno nije ni pokušavala da ostvari prednost napadačkim solo akcijama i oslanjala se isključivo na primenu grupne taktike.

KK Mladost Čačak:

Ekipa iz Čačka je ukupno imala 161 posed lopte a 45 puta su odlučili da pokušaju solo akcijom. Bili su uspešni 11 puta što predstavlja svega 24,4%, uz 27.9% primenjenosti igre 1 na 1 to ih čini ubedljivo najlošijom ekipom po tom parametru. Kada je reč o izboru akcija i efikasnosti, prodor je korišćen 14 puta i samo 4 puta je realizovan takav pokušaj što je 28,5% a šutirali su 3/9. Tokom gledanja utakmica stekao se gorak utisak o nedovoljnoj primeni igre 1 na 1 pa je praktično svaki četvrti napad bio solo akcija. Dakle, još jedna ekipa sa skromnim učinkom u segmentu igre 1 na 1 u napadu.

Tabela 5: Zbirni prikaz vrednosti varijabli svih ekipa na odigranim utakmicama

	Crvena Zvezda	Mega Vizura	Zemun	Mladost
P	6/12 (50%)	10/18 (55.5%)	2/10 (20%)	4/14 (28.5%)
Š	2/5 (40%)	4/12 (33.3%)	2/5 (40%)	3/9 (33.3%)
A	2/6 (33.3%)	4/8 (50%)	7/13 (53.8%)	4/9 (44.4%)
UP	158	164	178	161
ZI	23/158 (14.5%)	38/164 (23.1%)	28/178 (15.7%)	32/161 (19.8%)
EI	10/23 (43.4%)	18/38 (47.3%)	11/28 (39.2%)	11/32 (34.3%)

Pozivajući se na tabelu 5, gde su predstavljene varijable koje su donele direktne poene, uočljiv je generalno nizak procenat zastupljenosti igre 1 na 1 u napadu a skoro je naverovatan podatak da je pobednik turnira, ekipa Crvene Zvezde imala najniži procenat. Kada se govori o iskorišćenosti igre 1 na 1 situacija kod svih ekipa je nešto bolja međutim i dalje su u pitanju mali procenti posebno kada se uzme u obzir da je reč o dečacima koji su uzrasta 15 i 16 godina. Znajući da se nalaze u kadetskom rangui takmičenja broj napada koji se završavaju individualnim akcijama mora biti veći. Ono što je zanimljivo je da se tokom gledanja utakmica izdvojio utisak da je igra 1 na 1 veoma sporadična i da se u većini situacija koristi kao drugo ili treće rešenje, a da će se timovi najpre odlučiti za neki vid saradnje dva ili više igrača. Iako je posle dve utakmice imala najviše postignutih poena iz igre 1 na 1, ekipa Mega Vizure je ostala kratkih rukava za trofej namenjen najboljoj kadetskoj ekipi Srbije.

Suma tabela

Tabela 6: Suma vrednosti varijabli za sve utakmice / sve timove

	Prodor	Šut	Asistencija	Nastavljena akcija
EI	22/97 (22.7%)	11/34 (32.3%)	16/42 (38.1%)	26
IL			24	
IP			8	
ISB			20	
UEI		49/199 (24.6%)		
UP		661		
ZI		199/661 (30.1%)		

Na završnom turniru kadetskog prvenstva Srbije nastupio je veliki broj talentovanih igrača koji su se nadmetali za naslov šampiona, ali generalni utisak je da je upravo nadmetanje igrača izostalo. Na četiri utakmice postignuto je jedva 100 poena iz igre 1 na 1 što je u proseku 12 poena ekipno na jednoj utakmici, a to je začuđujuće malo. Ono što je takođe loš podatak je da su ekipe i prilično neefikasne ali i nedovoljno angažovane za igranje solo akcija. Dubljom analizom se shvata da provedeni sati na treningu nisu utrošeni na razvoj mladih igrača i njihovih individualnih karakteristika. Prirodno je da se najveći broj solo akcija igra prodorom, ali je svakako zabrinjavajuće da je to tek polovina od ukupnog broja napada igrom 1 na 1 a da je realizovano samo 22 napada. Pogledom na tabelu 6 uočljivo je da je manje od trećine poseda na turniru pripalo

nadmetanju solo akcijama što sigurno ne može da raduje. Utisak koji se dobija gledanjem utakmica a koji se ne može opisati kroz tabele, statistike i dijagrame, ali za koji postoji jasan razlog zašto, jeste da kadeti igraju suviše ozbiljnu, organizovanu, takmičarsku, rezultatsku košarku. Kada se spomene igra 1 na 1, ono što se nalazi u osnovi je da je to pre svega igra, ali problem je u činjenici što se košarkaši, posebno mlađih kategorija više ne igraju košarke. Evidentno je da su mladi igrači u sve većem zaostatku i da se polako gubi košarkaški identitet koji je nekada krasio našu zemlju. Krivci za to ne mogu biti deca uzrasta 15 i 16 godina već isključivo treneri koji ispred sebe postavljaju pogrešne ciljeve, ostvarenje rezultata i postizanje šampionskih vrednosti. Takva košarka nije usmerena na stvaranje igrača i njihov proboj, već na ostvarivanje trenerskih ličnih ili klupskih ambicija. Ovakav trend definitivno nije dobar za mlade sporiste i sve češće se dešava da talenti nestaju zbog istrošenosti i zasićenosti jer se umesto razvijanja osećaja za igru ispred njih stavljaju zahtevi ozbiljnog posla.

7. ZAKLJUČAK

Četiri utakmice finalnog turnira kadetskog prvenstva Srbije pokazale su da se u uzrastu 15 i 16 godina igra brza i savremena košarka. Igrači koji su se nadmetali za bolji plasman dokazali su da košarka i u kadetskom uzrastu stremi atleticizmu, i što atraktivnijoj igri punoj efektnih završnica. Međutim, ono što se po gledanju utakmica na prvi pogled vidi jeste da klubovi, iako imaju odlične igrače, skočne, brze, snažne i izdržljive i igrače spremne za nadmetanje i borbu do samog kraja, njihove individualne sposobnosti nisu do kraja izražene i eksplatisane. Utisak je da se zbog ostvarenja rezultata i osvajanja trofeja generalno pribegava nekoj drugoj košarkaškoj filozofiji. Imajući u vidu da se u ova četiri tima nalazi veliki broj reprezentativaca, malo je verovatno da se radi o tehnički neobučenim i nespremnm igračima, ali je evidentno da je upliv taktike u organizaciji igre kadeta preveliki i da se na račun toga polako gubi indetitet koji je ova zemlja posedovala.

Već je pomenuto da je košarka koliko individualni toliko i timski, kolektivni sport. Ali, kada su u pitanju kadeti i to posebno oni koji čine dobar deo reprezentativne selekcije, čini se da im je nekako uskraćeno da njihovi lični košarkaški kvaliteti dođu do punog izražaja. Da li je problem u nedovoljnoj individualnoj tehničko-taktičkoj obučenosti igrača ili neobučenosti trenera koji nemetodično rade sa igračima mlađih kategorija, tek izrazito je primetno da je većina igrača u hendikepu kada je u pitanju iskorišćenost napadačke tehnike. U klubovima poput Crvene Zvezde Beograd i Mega Vizure nalazi se najveća koncentracija talentovanih mladih igrača kojma treba pružiti priliku da se razvijaju na individualnom planu, ali generalno košarka prikazana na turniru je postizanje rezultata kroz grupnu i kolektivnu saradnju igrača što znači veliku dozu taktike u situacijama kada ni tehnička obuka nije kompletirana.

Kao osnova košarke uvek se propagira igra 1 na 1 kao najjednostavniji način igre pa se često radi na tome da se stvori situacija da napadač ostane sam sa odbrambenim igračem ili se jednostavno koristi momenat kada do takve situacije dođe tokom igre. Tokom pregleda utakmica ali i praćenja uživo istih, moglo se primetiti da se neretko dešava da igrač ima otvorenu stranu da igra 1 na 1 međutim napadač bira da pozove saigrača u pomoć, najčešće blokeru pa sa njim igra neku od kombinacija. Takve prilike vode u pretpostavku da igrači nemaju dovoljno samosvesti o igri 1 na 1 i dovoljno

samopouzdanja da se nadmeću sa protivnikom i da dođu do svog rešenja bilo šutom ili prodorom. Takođe, i kade se odluče na solo akciju često su neefikasni u pronalaženju rešenja pa se dešavaju razne greške, od netačnih pasova i povratnih lopti do izgubljenih lopti, što greškom u vođenju, što jednostavnim ne snalaženjem u situaciji.

Igra 1 na 1 je sve manje zastupljena, ali ono što je činjenica je da to nije svetski trend, posebno ne u mlađim kategorijama. Trenerski ciljevi su odavno prestali da budu stvaralački, pravljenje rezultata kroz decu je sve izraženije, a da se pri tome ne vodi računa o samim igračima. Sa druge strane pojedinci više nisu sposobni da sami naprave prevagu, nema izrazitih lidera pa je praktično i jasno zbog čega se igra kod kadeta svela na saradnju dva, tri i više igrača.

8. LITERATURA

1. Jakovljević, S. (2010). *Tehnologija Košarkaškog treninga*. Beograd: FSFV
2. Karalejić, M i Jakovljević S. (2001). *Osnove košarke*. Beograd: FSFV
3. Karalejić, M i Jakovljević S. (2008). *Teorija i metodika košarke*. Beograd: FSFV
4. Ugarković, D. (2004). *Biomedicinske osnove sportske medicine*. Novi Sad: FB print
5. www.fibauerope.com
6. www.kss.rs

P R I L O G

Posmatrački list 1

	Tim 1				Tim 2			
	P	Š	A	NA	P	Š	A	NA
NL								
NS								
ND								
IP								
ISB								
IL								
UI								
EI								
UEI								
UP								
ZI								

Posmatrački list 2

	Tim 1	Tim 2	Tim 3	Tim 4
P				
Š				
A				
UP				
ZI				
EI				

Posmatrački list 3

	Prodor	Šut	Asistencija	Nastavljena akcija
EI				
IL				
IP				
ISB				
UEI				
UP				
ZI				

